

CONCEPT

Communicatie zitting RvS inzake beroep winningsbesluit

Op 10 september vindt de zitting plaats van de Raad van State (RvS) inzake de beroepsschriften die zijn ingediend tegen het winningsbesluit van de minister.

Dit memo wil een doorkijk geven van de communicatie die rondom de zitting zal plaatsvinden, de woordvoeringslijn op basis van de kernboodschap, vragen en antwoorden en een voorlopig draaiboek.

Bij de communicatie gaan we er vooralsnog van uit dat de gemeenten (21 in totaal*), provincie Groningen, de waterschappen en de VRG gezamenlijk optrekken.

Vier fases in de communicatieaanpak

We onderscheiden vier fases in het traject rond de zitting en de uitspraak van de RvS. Allereerst gaat het om de periode tot 10 september wanneer de zitting plaatsvindt. De tweede fase betreft de zitting zelf, op donderdag 10 en eventueel vrijdag 11 september (uitloop). De derde fase betreft de periode tot de uitspraak (binnen 6 weken, met mogelijke uitloop van nog eens 6 weken). En ten slotte de fase waarin de uitspraak van de RvS er ligt.

Uitgangspunt in de communicatie

Om het belang van de zaak en de positie en standpunt van de noordelijke bestuurders te markeren, kan het verleidelijk zijn om vooraf de media actief op te zoeken om zo de publieke opinie te bekrachtigen. Het is echter (met goede reden) gebruikelijk dat overheden terughoudend zijn met optredens in de media wanneer het gaat om zaken die nog 'onder de rechter' zijn.

Wat kenmerkend is aan de beroepsgang richting de RvS is de juridische basis waarop de pleidooien van de noordelijke bestuursorganen zijn gebaseerd. De RvS zal primair op deze juridische gronden een oordeel vellen. Wij adviseren om deze rechtsgang op dat niveau te laten plaatsvinden. Dit betekent dat het advies is om *niet uit eigen beweging* actief naar de media toe te opereren tot het moment dat er een uitspraak van de RvS ligt. Op deze manier wordt dit proces zo weinig mogelijk 'verstoord'. Dit wordt overigens bevestigd vanuit de contacten die er met advocaten en de RvS zijn.

Organisatie van de communicatie:

Vanwege de omvang van het aantal betrokken overheden, waterschappen en de VRG adviseren we te werken met een kleine regiegroep Communicatie. Het voorstel is om deze te laten vormen door (10)(2e) van de VRG, (10)(2e) van de gemeente Groningen, en twee nader te bepalen communicatieadviseurs. De genoemde personen zijn betrokken in het voortraject en opsteller van deze memo. De regiegroep zorgt er voor dat alle betrokken partijen via de geëigende lijn worden geïnformeerd en geconsulteerd. Voorstel is hiervoor een Whatsapp-groep in te richten.

We gaan er van uit dat, daar waar dat aan de orde is, vanuit de betrokken partijen ondersteuning geleverd kan worden. Waar dat kan brengen we de taken in beeld.

Belangrijke momenten en communicatieinzet:

1. Fase tot de zitting

In deze fase wordt geadviseerd *niet* de media zelf actief op te zoeken. Reacties op vragen van de pers aan de hand van een woordvoeringslijn. Afspraken over centrale woordvoering waar mogelijk, ruimte voor inbrengen enige couleur locale en afstemming (minimaal informeren) van de verschillende betrokken overheden, waterschappen en VRG.

Woordvoeringslijn met het oogmerk de inzet van de betrokken appelanten toe te lichten:

- A. Veiligheid van inwoners moet gelden als leidend principe bij de gaswinning in het Groningse veld. Dat is tot op heden niet het geval.
- B. Het "voorzorgbeginsel" is onvoldoende toegepast. Dat is het in Europese wetgeving vastgelegde principe dat overheidsmaatregelen niet mogen leiden tot onverantwoorde risico's op ernstige of onomkeerbare schade
- C. De regio ziet het meest recente gaswinningsbesluit (het terugdringen van de gaswinning tot een niveau van 30 miljard m³ voor 2015) als een noodzakelijke opmaat naar verdere reductie. Een volgende stap in de verdere reductie, maar met het oog op de veiligheid van inwoners van het gebied, vindt de regio dit nog niet voldoende.
- D. Daarbij voelt de regio zich gesterkt door de bevinding van het SODM dat in haar advies duidelijk aangeeft dat de gaswinning met het oog op veiligheid aanmerkelijk naar beneden moet. Van 33 miljard terug naar 30 miljard kuub ziet de regio niet als aanmerkelijk.
- E. Er moet duidelijkheid komen over de vraag hoeveel er gereduceerd moet worden om de veiligheid te garanderen. Dat hangt ook samen met de mate van versterking die er wordt gerealiseerd. Vraagtekens over wat het effect is van de vermindering van gaswinning op de zwaarte, frequentie en effect van bevingen zorgen voor nog meer onduidelijkheid over de veiligheid van inwoners. Daarom moet er gewerkt worden aan het verkrijgen van meer duidelijkheid over de inschatting van de omvang van risico's, het onderzoek dat daar naar verricht wordt en de risicoaanpak. Dat moet leiden naar een helder en gedragen risicobeleid.
- F. De noordelijke bestuurders vinden verder dat leefbaarheid en economische ontwikkeling van Groningen centraal moeten staan bij compensatiemaatregelen.
- G. Het is nu aan de Raad van State. We zien de zitting en uitkomsten daarvan met vertrouwen tegemoet.

Mochten persvragen binnenkomen en volgens deze lijn kunnen worden afgedaan, dan is het van belang de overige betrokken partijen zo snel mogelijk te informeren (daarvoor kan de Whatsapp-groep gebruikt worden). Bij overige vragen die ook de andere betrokken overheden aangaan, eerst contact met de regiegroep. De regiegroep zal ook de vragen en antwoorden zoveel mogelijk bundelen in een databank en daar waar dat aan de orde is de verdere coördinatie over de woordvoering ter hand te nemen.

2. 10 september (met uitloop 11 september): Zitting RvS Den Haag

De beroepsgang naar de RvS zal veel (regionale, nationale en internationale) media-aandacht met zich meebrengen. Dit betekent dat voorafgaand en na afloop van de zitting media actief op zoek zullen gaan naar reacties van noordelijke bestuurders. In deze bijzondere situatie achten wij het verstandig om de media daar (beperkt) in te faciliteren, om te voorkomen dat we moeten terugvallen op 'geen commentaar'. Wij willen daarin voorzien door afspraken te maken over de afstemming en de lijn van woordvoering (zie hiervoor).

Om te laten zien dat de rechtsgang richting de RvS door de regio Groningen zeer serieus wordt genomen is een aantal bestuurders voornemens aanwezig te zijn tijdens de zitting (10 september). Ook hier is het belangrijk afspraken te maken over de lijn van woordvoering.

Inmiddels heeft een aantal andere bestuurders om eigen redenen aangegeven niet bij de zitting aanwezig te zullen zijn.

Wij merken op dat bestuurlijke aanwezigheid enerzijds het belang van de regio en haar bewoners onderstreept en kracht bij zet, en anderzijds in de publiciteit zou kunnen leiden tot negatieve beeldvorming van de leefbaarheid van de regio. Het is aan de bestuurders om hier een eigen weloverwogen keuze in te maken.

Organiseren: voor ieders eigen verantwoordelijkheid: zorg voor persbegeleiding en voorbereiden op evt Engelstalige persvragen. Voorbereiding van de eigen bestuurders is een verantwoordelijkheid van de communicatieadviseurs van de gemeenten, waterschappen en VRG.

3. Periode tot aan de uitspraak

Woordvoering volgens de bovenstaande lijn. Terughoudend tot de uitspraak van de RvS.

4. Uitspraak van de RvS en periode daarna

Het meest zichtbare en belangrijke communicatiemoment voor de appellanten is het moment van de uitspraak. Wij stellen voor om op dat moment een gezamenlijk persbericht uit te laten gaan en een persconferentie te organiseren met vertegenwoordiging vanuit de verschillende bestuursorganen.

Voorstel:

- gezamenlijk **persbericht** uit. Inhoud afhankelijk van de uitkomst.
- Een **persbriefing**, pers breed uitnodigen, dus ook landelijk
Voorstel 'achter de tafel': 1 provinciebestuurder, 2 bgm namens gemeenten (stad en plattelandsgemeenten), 1 lid van bestuur waterschappen. Burgemeester van Groningen kan als voorzitter VRG evt ook namens de VRG spreken.
- Zo snel mogelijk na de uitslag een **brief aan de staten en raden** met kort verslag en reactie eigen bestuur. Ook hierbij is het verstandig dit onderling af te stemmen.

Verdeling woordvoering tijdens persbriefing

NB nader in te vullen na bestudering van het oordeel en besluit van de RvS en verdere rolverdeling in aanloop naar de zitting. Onderstaand is derhalve indicatief.

Bestuurder	Onderwerp	Opmerkingen
Gedeputeerde/CdK	Veiligheid in relatie tot voorzorgsbeginsel en hoogte gaswinning	
Burgemeester Stad	Veiligheid in relatie tot Stad geconfronteerd met gevolgen gaswinning /economische ontwikkeling moet doorgang kunnen vinden	
Burgemeester 2	Veiligheid in relatie tot versterkingsopgave en compensatie	
Bestuur waterschappen	Veiligheid in relatie tot infrastructuur/water	

Verder nog uit te werken:

Lijst met QenA

Lijst met journalisten

** Het gaat om de volgende gemeenten: Appingedam, Groningen, Loppersum, Stadskanaal, Bedum, Grootegast, Menterwolde, Ten Boer, Bellingwedde, Haren, Oldambt, Veendam, Delfzijl, Hoogezand-Sappemeer, Pekela, Winsum, De Marne, Leek, Slochteren, Zuidhorn en Eemsmond.*

Bijlage 1. Persbericht maart 2015

21 Groninger gemeenten naar Raad van State tegen gaswinningsbesluit

21 Groninger gemeenten gaan bij de Raad van State in beroep tegen het gaswinningsbesluit van de minister van Economische Zaken. Dat hebben de 21 colleges van Burgemeester en wethouders vandaag besloten.

De Groninger gemeenten voeren drie juridische gronden aan voor hun beroep. Zij stellen dat het belang van de veiligheid onvoldoende heeft meegewogen in het winningsbesluit. Daarnaast vinden zij dat het "voorzorgbeginsel" onvoldoende is toegepast. Dat is het in Europese wetgeving vastgelegde principe dat overheidsmaatregelen niet mogen leiden tot onverantwoorde risico's op ernstige of onomkeerbare schade.

De gemeenten vinden bovendien de onderbouwing van de maximale gasproductie onvoldoende. Die is in het winningsbesluit voor 2015 begrensd op 39,4 miljard kubieke meter (Nm³). De gemeenten willen dat dit plafond verder wordt verlaagd.

Regionale overheden in Groningen trekken samen op

De 21 gemeenten dienen elk afzonderlijk een beroep in bij de Raad van State. Zij hebben hun beroepen gezamenlijk voorbereid. De leidende gedachte daarbij is dat de veiligheid van inwoners en de leefbaarheid en de economische ontwikkeling van Groningen centraal moeten staan.

Bij de voorbereiding van het beroep zijn ook de provincie Groningen, de Veiligheidsregio Groningen en de waterschappen Hunze en Aa's en Noorderzijlvest betrokken. De provincie Groningen maakte al eerder bekend in beroep te gaan tegen het winningsbesluit. De Veiligheidsregio en de waterschappen zijn ook van plan dat te doen. Een beroep indienen is mogelijk tot en met vrijdag 13 maart 2015.

[Beroepsschrift instemmingsbesluit van 10 maart 2015 - Gemeente Groningen](#) (PDF 14.8 MB) De beroepsschriften zijn zo spoedig mogelijk te vinden op de websites van de betreffende gemeenten.

Dit is een gezamenlijk persbericht van de gemeenten: Appingedam, Groningen, Loppersum, Stadskanaal, Bedum, Grootegast, Menterwolde, Ten Boer, Bellingwedde, Haren, Oldambt, Veendam, Delfzijl, Hoogezand-Sappemeer, Pekela, Winsum, De Marne, Leek, Slochteren, Zuidhorn, Eemsum.

//////

Bijlage 2. Ter informatie PERSBERICHT 23 juni nav meest recente gaswinningsbesluit

Gezamenlijk PERSBERICHT van de provincie Groningen en de Groninger gemeenten

Groningen, 23 juni 2015

Een eerste stap, verdere verlaging noodzakelijk

Gaswinningsbesluit opmaat naar verdere vermindering

Een volgende stap in de goede richting en bemoedigend voor allen die zich inzetten voor een veiliger Groningen. Dat is een conclusie die de provincie en de twaalf gemeenten trekken naar aanleiding van het nieuwe gaswinningsbesluit van het kabinet.

De regio ziet het terugdringen van de gaswinning tot een niveau van 30 miljard m³ voor 2015 als een noodzakelijke opmaat naar verdere reductie. Door het SodM is in haar advies duidelijk aangegeven dat de gaswinning aanmerkelijk naar beneden moet. Daarbij heeft SodM aangegeven dat zij nog niet precies kunnen aangeven hoeveel er gereduceerd moet worden om de veiligheid te garanderen. Dat hangt ook samen met de mate van versterking die er wordt gerealiseerd. Er blijven nog vraagtekens over wat het effect is van de vermindering op de risico's van bevingen.

In aanloop naar het winningsbesluit voor het jaar 2016 en verder moet er gewerkt worden aan het verkrijgen van meer duidelijkheid over de inschatting van risico's, het onderzoek dat daar naar verricht wordt en de risicoaanpak. Dat moet leiden naar een helder en gedragen risicobeleid. Zolang dat er nog niet is betekent het dat inwoners in het gebied nu nog in onzekerheid blijven over de risico's die de gaswinning met zich meebrengt.

Meer transparantie over risico's

De provincie en de twaalf gemeenten dringen er daarom op aan dat alle informatie in de vorm van onderzoeken en adviezen volledig openbaar worden. De regio wijst in dit verband ook op de aanbeveling van de Onderzoeksraad voor Veiligheid. Deze adviseert in de communicatie met burgers transparant te zijn over onzekerheid en bepleit de dialoog met burgers hierover.

Duidelijk is dat de opgave van schadeherstel, preventieve versterkingen, normstellingen en maatregelen om leefbaarheid en economische versterking te bevorderen onverminderd groot is. De regio vindt dat de aanpak met volle kracht opgepakt moet worden en moet worden versneld, zoals is afgesproken.

Informatie

Minister Kamp bracht vandaag zijn besluit over de gaswinning naar buiten. De regio is een dag van tevoren geïnformeerd door de minister over zijn voorgenomen besluit. De minister had eerder aangegeven afstemming te willen zoeken met de regio. Daarvan is feitelijk geen sprake geweest, aangezien de noordelijke bestuurders pas in een zeer laat stadium zijn geïnformeerd over het voorgenomen besluit van de minister.

*1 De betrokken gemeenten zijn: Appingedam, Bedum, Delfzijl, De Marne, Eemsum, Loppersum, Ten Boer, Groningen, Hoogezand-Sappemeer, Menterwolde, Slochteren, en Winsum.

////////